

ԱՄՍԷ - ԱՄԻՍ

ՏՐԱՆՍԱ

ՓԱՐԻՋԻ ՀԱՅ ԲԺՇԿ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ նոր տարեշրջանի առաջին նիստը տեղի ունեցաւ Հոկտեմբեր 21-ին: Տօքթ. Սօլաքեան շահեկան ուսումնասիրութիւն մը կարգաց գիրութեան և ներծորային զեղձերու յարարբութեանց մասին: Որոշուեցաւ այս տարի ընկերային հիւանդութիւններու մասին կարգ մը բժշկական հրատարակային դասախօսութիւններ սարքել և շարունակել զբոսիչներու հրատարակութիւնը: Եւստով լոյս պիտի տեսնեն «Միֆիլիսը» (Տօքթ. Քօլօլեան և Գրիգորեան), «Մալարեան» (Տօքթ. Կամարական և Քօլօլեան) և «Մննդառութիւն» (Տօքթ. Թորդոմեան և Պալասանեան):

ՅԲԱՆՍԱՑԻ ՀՈՉԱԿԱՒՈՐ ՅԻՄԱՐԱՅԻՈՅ ՓԻՆԷԼԻ (1845 - 1826) մահուան հարիւրամեակը տօնուեցաւ քանի մը օր առաջ: Մինչև 18-րդ դարի վերջերը, իսնթերը՝ իրր մշտնադար և անբաղձալի էակներ, կը բանտարկուէին, կը շղթայուէին և ամէն տեսակ տանջանքի կ'ենթարկուէին: Փինէլ շղթայադերձ ըրաւ զանոնք և յաջողեցաւ աւելի մարդավայել վերարբմունք սպառնովել անոնց համար: Իր շնորհիւ է որ այսօր յիմարները իրր հիւանդ կը նկատուին և դարմանումի կ'ենթարկուին:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԱՃՈՒՄԸ. — Այս տարուայ առաջին կէսին ծնած են 26309 հոգի (անցեալ տարուայ նոյն ժամանակամիջոցին հետ համեմատելով 3012 աւելի), իսկ մեռած են 8459 (անցեալ տարուայ բաղդատմամբ 1025 աւելի): Ծնունդները և մահերը

զրեթէ նոյն համեմատութեամբ կ'ընթանան, ինչ որ դոհացուցիչ է: Սակայն ընդհանուր առումով 1923-էն ի վեր Հայաստանի ազգաբնակչութիւնը կը թուի անընդհատ աճել:

1923-ին յաւելումը ընդհանուր ազգաբնակչութեան 0,6 տոկոսը կը կազմէր — 1924-ին՝ 0,8 — 1925-ին՝ 1,4 — 1926-ին՝ 1,5 տոկոսը:

ՎԵՐՋԵՐՍ ԹԻՖԼԻՍԻ ՄԷՋ ՄԵՆԱԻ ՏԻԳՐԱՆ ՆԱԶԱՐԵԱՆԸ, որ յայտնի էր իրր «Աղբիւր» մանկական առաջին շարաթարթի (1883-էն սկսեալ), և «Տարազ» զրական — հասարակական թերթի (1889-էն) հիմնադիր — հրատարակիչ խմբադիր: Անոնց իրր յաւելուած, երկար տարիներ հրատարակած է նաև «Առողջապահական թերթ»-ը որուն շուրջ ժողովուած էին Թիֆլիսի բոլոր ծանօթ բժշկները:

ԱՌՈՂՋ. ԺՈՂՈՎՐԴ. ԳՈՐԾՄԱՍՐՈՒԹԻՒՆԸ, ստացած է երկու ոչօնթիւէնեան դործիքներ, իրենց բոլոր կազմածով: Ներկայիս Հայաստանի մէջ կան ուրեմն երեք ոչօնթիւէնեան հաստատութիւն:

ՉԱՆԱԶԱՆ

ՊԷԼՈՒՔԱԿԱՆ «ԵԾԺԷՆԻՔ» ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ, շէրութիւն մը ընծայելու համար ժողովուրդին, յատուկ այցելարան մը բացած է փարք Լէօփօլտի դարմանատան մէջ, միայն նախաժողովարան բժշկական ցննութիւն կատարելու և աժողովարան բժշկական վկայագիր տալու համար: Իր տեսակին մէջ առաջին հաստատութիւնն է Պէլճիքայի մէջ և Ֆրանսայի մէջ զեռ ղոյութիւն չունի: